

KÄRANDE

Pointer Jakt Aktiebolag,
Box 904, 801 32 GÄVLE
Ombud: advokaten Karl Ole Möller och jur. kand.
Hanna Nyström, Box 7330, 103 90 STOCKHOLM

SVARANDE

1. Tracker Oy,
Tettiläntie 4, SF-90 460 OULUNSALO, Finland
2. Vildmarksgrossisten i Mockfjärd AB,
Högsvevägen 20, 780 40 MOCKFJÄRD
Ombud för båda: advokaterna Jonas Gulliksson och
Jens Olsson, Box 4171, 203 13 MALMÖ

SAKEN

marknadsföring av hundpejlprodukter

DOMSLUT

1. Marknadsdomstolen förbjuder Tracker Oy och Vildmarksgrossisten i Mockfjärd AB vid vite av femhundra tusen (500 000) kr att vid marknadsföring av hundpejlprodukten Tracker Exact Bird använda formuleringarna

- a) "Tracker Bird fågelhundspejl med över 10 års erfarenhet!"
- b) "Pejlen som är mycket omtalad bland fågeljägarna"
- c) "Inställbar ståndindikator"

eller andra formuleringar med väsentligen samma innehåll, om inte påståendena kan styrkas.

2. Tracker Oy och Vildmarksgrossisten i Mockfjärd AB skall solidariskt ersätta Pointer Jakt Aktiebolag dess rättegångskostnader med tvåhundrafyrtiotvå tusentrehundra sextioåtta (242 368) kr, varav 232 000 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för Marknadsdomstolens dom till dess betalning sker.

BAKGRUND

Pointer Jakt Aktiebolag (Pointer) och det finska bolaget Tracker Oy (Tracker) marknadsför och säljer båda pejlutrustning för jakthundar. Pejlutrustningen fungerar i grunden som en radar där jägaren kan lokalisera var hans hund befinner sig i terrängen. Hunden förses med ett halsband med en sändare och jägaren har en mottagare. Pejlarna kan därutöver utrustas med vissa tilläggfunktioner. Den aktuella marknadsföringen har ägt rum under våren 2005 genom annons införd i den svenska tidskriften Jaktjournalen, se domsbilaga. I annonsen anges även Vildmarksgrossisten i Mockfjärd AB (Vildmarksgrossisten) som avsändare.

YRKANDEN M.M.

Pointer har yrkat att Marknadsdomstolen vid vite om fyrahundratusen (400 000) kr skall förbjuda Tracker och Vildmarksgrossisten att vid marknadsföringen av hundpejlprodukten Tracker Exact Bird använda formuleringar och påståenden såsom

- a) "Tracker Bird fågelhundspejl med över 10 års erfarenhet!"
- b) "Pejlen som är mycket omtalad bland fågeljägarna"
- c) "Inställbar ståndindikator"

eller formuleringar eller påståenden med väsentligen samma innehåll som under a-c ovan om inte påståendena kan styrkas.

Tracker och Vildmarksgrossisten har, som man slutligt bestämt sin talan, bestritt yrkandet i dess helhet.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

GRUNDER OCH UTVECKLING AV TALAN

Pointer

Hundpejlmarknaden består i Sverige av en handfull aktörer, varav Pointer och Tracker är två av de största. Under våren 2005 marknadsförde Tracker produkten Tracker Exact Bird i en helsidesannons i tidskriften Jaktjournalen. Annonseringen skedde kort tid efter att Pointer hade lanserat en ny produkt avsedd för fågelhunds jakt, benämnd Swepoint Maxi Avance. Några av de påståenden som återfinns i Trackers annons är felaktiga eller överdrivna och

därmed inte vederhäftiga, varför de skall förbjudas. Genom denna marknadsföring får Tracker ett antal fördelar gentemot sina konkurrenter och detta sker på konsumenternas bekostnad. Liknande annonser är oftast den enda information konsumenten har om produkten innan han/hon beställer den. Jaktsäsongen är kort – den sträcker sig från augusti till januari – och under denna period ägnar sig Tracker regelmässigt åt mycket aggressiv marknadsföring av sina produkter. Tracker har tidigare varit inblandat i ett flertal rättsprocesser både i Sverige och Finland i anledning av vilseledande marknadsföring av sina hundpejlar. I marknadsföring av Tracker Exact Bird under augusti månad 2006 görs inte längre de i målet aktuella påståendena. Istället sägs att produkten är en ”fågelhundssändare med rörelsefunktion”. Detta kan inte tolkas på annat sätt än att Tracker och Vildmarksgrossisten inte längre står för de tidigare gjorda uttalandena.

”Tracker Bird fågelhundspejl med över 10 års erfarenhet!”

Påståendet är allmänt och kategoriskt och ger en normalt informerad, skäligen uppmärksam och upplyst konsument intrycket att fågelhundspejlen Tracker Exact Bird har funnits på marknaden i över tio år. Såvitt känt för Pointer har den aktuella produkten aldrig funnits i Trackers sortiment tidigare, vare sig i Sverige eller i Finland. Tracker har däremot i över tio års tid sålt hundpejlar för drivande jakthundar, men aldrig tidigare för fågelhundar. I bruksanvisningar för Trackers äldre modeller står inget om att dessa skulle vara lämpade för jakt med fågelhund på så sätt att de skulle markera när hunden står stilla för fågel. Istället anges att pejlar är lämpade för drivande, skällande hundar som används vid jakt av hare, rådjur, älg o. dyl. De äldre pejlar är utrustade med s.k. skallindikator, en funktion som fågeljägare i regel inte är intresserade av. Att Tracker aldrig tidigare sålt pejlar avsedda för fågelhundsjakt framgår tydligt av Trackers äldre marknadsföring. Där nämns inget om en applikation avseende markering för stående fågelhundar. Inte heller har någon fågelhundsfunktion på Trackers pejlar nämnts i de tester som regelbundet utförs i fackpressen. Finlands största återförsäljare av hundpejlar, E. N., som har samarbetat med Tracker sedan 1980-talet har uppgett sig aldrig tidigare ha hört talas om någon fågelhundspejl i Trackers sortiment.

”Pejlen som är mycket omtalad bland fågeljägarna”

Även detta påstående är generellt och reservationslöst. Såvitt Pointer känner till är pejlen Tracker Exact Bird knappast känd bland fågeljägarna. Detta följer också av att pejlen vid

annonsens införande inte tidigare hade funnits på marknaden. Trackers och Vildmarksgrossistens uppgift om att produkten är välkänd på den amerikanska marknaden bestrids. Oavsett om detta skulle vara korrekt hävdar Pointer att det saknar relevans, då annonsen riktar sig mot svenska konsumenter och det aktuella påståendet rimligen får uppfattas som att pejlen är mycket omtalad bland de svenska fågeljägarna.

”Inställbar ståndindikator”

Pointers fågelhundspejl Swepoint Maxi Avance har en inställbar ståndindikator, vilket innebär att pejlen larmar hos jägaren när hunden står stilla inför en tryckande fågel i mer än tio sekunder. I samband med den i målet aktuella annonsens införande kontaktade Pointer Vildmarksgrossisten, som stod som återförsäljare av produkten, för att få en förklaring till vad den angivna funktionen hos Tracker Exact Bird innebar. Vildmarksgrossisten kunde dock inte förklara detta. Pointers uppfattning är att Tracker Exact Bird saknar en inställbar ståndindikator och istället har en s.k. rörelsesensor, något som i princip alla moderna hundpejlar har. Denna funktion innebär att jägaren aktivt måste pejla efter hunden och sändaren skickar då ut signaler med olika frekvens beroende på om hunden rör sig eller är stilla. I bruksanvisningen för Tracker Exact Bird anges inte heller något om att produkten har en ståndindikator, däremot anges att produkten har en skallindikator. Detsamma gäller den information som lämnas på Trackers hemsida. Pointer har vidare med hjälp av radioingenjör analyserat det kopplingschema över Tracker Exact Bird som Tracker och Vildmarksgrossisten ingivit i målet och då fått beskedet att produkten inte har någon ståndindikator, men möjligen en primitiv form av rörelsesensor.

Sammanfattningsvis är samtliga tre påståenden vilseledande och otillbörliga enligt marknadsföringslagen.

Tracker och Vildmarksgrossisten

Tracker grundades 1977 i Finland. Bolaget var fram till 2005 ensamt i Sverige på marknaden för fågelhundspejlar.

”Tracker Bird fågelhundspejl med över 10 års erfarenhet!”

Trackers och Vildmarksgrossistens uppfattning är att Tracker sålt fågelhundspejlar i över tio år. Annonser ska inte läsas så att det är just Tracker Bird som har sålts i mer än tio år eftersom en produkt inte kan ha erfarenhet, utan erfarenheten finns hos Trackers anställda och företaget som sådant. Utvecklingen av en produkt som hundpejlar tar lång tid och plattformstekniken är densamma i många olika pejl-modeller. Det är just kunskapen om plattformstekniken som är väsentlig i sammanhanget, vilket den genomsnittlige läsaren av annonsen inser. Tracker har lång erfarenhet av hundpejlar och har åtminstone sedan 1994 sålt hundpejlar i Sverige med i grunden samma sorts sändare som den som används i Tracker Exact Bird. Ursprungligen var hundpejlarna endast ett redskap för att söka reda på hundar som hade sprungit bort. Därefter har ytterligare ett par funktioner tillkommit i form av skallindikator och ståndindikator. Tracker och Vildmarksgrossisten gör till skillnad från Pointer ingen åtskillnad mellan begreppen rörelsesensor och ståndindikator, utan menar att detta är två benämningar på samma funktion. Det avgörande för om en pejl skall betecknas som en fågelhundspejl är inte om den är utrustad med en viss funktion utan istället om den används på hund med vilken fågeljakt bedrivs. I dessa sammanhang kan det vara aktuellt att använda såväl en pejl med skallindikator som en pejl som saknar såväl skall- som ståndindikator.

”Pejlen som är mycket omtalad bland fågeljägarna”

Det förhållande att en produkt haft stor avsättning är enligt Trackers och Vildmarksgrossistens mening ett tillräckligt bevis för att den också skall anses omtalad. Målgruppen fågeljägare är snävt definierad och således kan även en relativt ringa marknadsandel motivera uttalandet att en viss fågelhundspejl är mycket omtalad i denna krets. Redan av det faktum att Tracker fram till 2005 var ensam om att erbjuda fågelhundspejlar i Sverige kan slutsatsen dras att Trackers pejlar är omtalade bland fågeljägarna. Tracker Exact Bird började säljas i Finland 1999 och i Sverige 2001-2002. I USA har Tracker sedan 1999 sålt en hundpejl benämnd Tracker Supra Lite. Denna pejl är avsedd för fågelhunds jakt och är förutom längden på antennerna identisk med Tracker Exact Bird. Trackers marknadsandelar i USA inom segmentet fågelhundspejlar uppgår till 60-70 procent och sedan 1999 har 5 306 pejlar av aktuellt slag sålts där. Tracker Supra Lite har också under denna period omnämnts och recenserats i artiklar i amerikanska tidskrifter som riktar sig till ägare av fågelhundar. Det aktuella påståendet preciserar inte *var* pejlen är omtalad. Det finns således inget som säger att den måste vara omtalad i Sverige för att påståendet skall anses vederhäftigt. Vidare är påståendet

relativt neutralt och därför inte särskilt allvarligt från marknadsförings- eller konkurrenssynpunkt.

”Inställbar ståndindikator”

Tracker Exact Bird är utrustad med en ståndindikator eller rörelsesensor, vilken också är inställbar avseende ljudtyp och volym. Vid service av pejlen kan ytterligare inställningar göras avseende fördröjning av signalen som indikerar att hunden står stilla.

Sammanfattningsvis görs gällande att samtliga tre i målet aktuella påståenden är vederhäftiga.

BEVISNING

På Pointers begäran har partsförhör hållits med bolagets VD I. N. och fd. VD:n P. N. Vidare har vittnesförhör hållits med hunduppfödarna E. N. och S-E. M. samt med jägarna K-E. S., R. N. och L. W.

På Trackers och Vildmarksgrossistens begäran har partsförhör hållits med Trackers VD S. V. Vittnesförhör har hållits med Trackers produktutvecklingschef H. P., Trackers marknadsansvarige L. S., jakthundsinstruktören I. E. samt jägarna S. T. och M. P.

Parterna har åberopat omfattande skriftlig bevisning. Båda parter har även åberopat syn på hundpejlen Tracker Exact Bird.

DOMSKÄL

Av 4 § marknadsföringslagen (1995:450), MFL, följer att marknadsföring skall stämma överens med god marknadsföringssed och även i övrigt vara tillbörlig mot konsumenter och näringsidkare. Detta innebär bland annat att marknadsföringen skall vara vederhäftig. Det åligger den som i sin marknadsföring använt ett visst påstående att styrka att påståendet är riktigt. Enligt 6 § samma lag får en näringsidkare vid marknadsföring inte använda påståenden som är vilseledande i fråga om näringsidkarens egen eller någon annan näringsidkares

näringsverksamhet. Detta gäller särskilt framställningar som avser bland annat produktens egenskaper.

”Tracker Bird fågelhundspejl med över 10 års erfarenhet!”

Tracker och Vildmarksgrossisten har gjort gällande att den genomsnittlige läsaren förstår att begreppet ”över tio års erfarenhet” inte syftar på den specifika hundpejl som annonsen avser, utan istället åsyftar kunskapen och utvecklingen hos företaget Tracker beträffande den plattformsteknik som används i Tracker Exact Bird. Enligt Marknadsdomstolens mening kan påståendet emellertid inte uppfattas på något annat sätt än att fågelhundspejlen Tracker Exact Bird har funnits på marknaden i över tio år. Att så inte är fallet är ostridigt i målet. Påståendet är således inte vederhäftigt och därmed otillbörligt enligt MFL.

”Pejlen som är mycket omtalad bland fågeljägarna”

Det aktuella påståendet är placerat direkt under rubriken ”TRACKER EXACT BIRD Speciellt konstruerad för jakt med stående fågelhund”. Det är således inget tvivel om att det är just pejlen Tracker Exact Bird som påstås vara mycket omtalad bland fågeljägarna. Den omständigheten att Tracker tidigare haft andra hundpejlar som möjligen varit mycket omtalade saknar således betydelse vid en bedömning av om det nu aktuella påståendet är vederhäftigt. Påståendet är av generell karaktär och torde därmed vara svårt att styrka utan presenterande av relativt omfattande utredning. De enstaka jägare som hörts i målet och som uppgett sig ha hört talas om Tracker Exact Bird ger enligt Marknadsdomstolens mening inte tillräckligt stöd för påståendet att pejlen skulle vara mycket omtalad bland fågeljägarna. Tracker och Vildmarksgrossisten har således inte förmått visa att påståendet är vederhäftigt, varför det är att anse som otillbörligt enligt MFL.

”Inställbar ståndindikator”

Även detta påstående är, liksom påståendet att pejlen är mycket omtalad bland fågeljägarna, i annonsen placerat under den rubrik där det anges att Tracker Exact Bird är speciellt konstruerad för jakt med stående fågelhund. Det har framgått, bland annat genom den syn som hållits på Tracker Exact Bird, att denna är utrustad med en rörelsesensor som avger olika långa signaler när hunden rör sig respektive står stilla. Denna utrustning finns emellertid enligt uppgift i målet på de flesta moderna hundpejlar. Det är däremot inte visat att hundpejlen

Tracker Exact Bird, i likhet med Pointers motsvarande produkt, skulle vara utrustad med en larmande ståndindikator speciellt konstruerad för jakt med stående fågelhund. Påståendet är således att anse som vilseledande och otillbörligt enligt MFL.

Sammanfattningsvis följer av det ovan anförda att Pointers talan skall vinna bifall i dess helhet.

Vite

Av 19 § MFL följer att ett förbud skall förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt. Sådana skäl föreligger inte. Skäl saknas att frångå rådande praxis rörande vitesbeloppets storlek, 500 000 kr.

Rättegångskostnader

Vid denna utgång skall Tracker och Vildmarksgrossisten solidariskt ersätta Pointer för rättegångskostnader i målet. Om beloppet råder inte tvist.

På Marknadsdomstolens vägnar

C H Fallenius

Ledamöter: Christer Fallenius, ordförande, Jörgen Holgersson, Ingrid Larén Marklund, Maria Bengtsson och Jonas Häckner. Enhälligt

Sekreterare: Karin Walberg